

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО»**

Факультет гуманітарних дисциплін

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна доктрина Католицької Церкви

Освітньо-професійна програма Богослов'я

Спеціальність – **041 «Богослов'я»**

Галузь знань – **04 Богослов'я**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Затверджено на засіданні кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 року

місто Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Програмні компетентності
5. Програмні результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціальна доктрина Католицької Церкви
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Білоус Олег Михайлович – кандидат політичних наук, доцент
Контактний телефон викладача	+380506731062
Е-mail викладача	bilous10@ukr.net
Формат дисципліни	Цикл загальної підготовки Блок обов'язкових дисциплін
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг 120 годин / 4 кредити
Посилання на сайт	http://ifaiz.edu.ua/novyny/960-sylabusy-kshd-bak.html
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді кафедри. Також можливі консультації шляхом використання інших комунікаційних технологій (ZOOM, Google meet, Viber, email тощо)
2. Анотація до курсу	
<p>Програма курсу спрямована на формування системного мислення, поглиблення знань, умінь і навичок щодо соціального вчення Католицької Церкви.</p> <p>Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з філософії, історії, релігієзнавства, богослов'я тощо.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Мета викладання дисципліни:</i> студент повинен засвоїти весь матеріал з курсу за допомогою поданих викладачем лекцій, методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальної роботи, колоквиумів. Засвоїти важливі проблемні аспекти щодо соціального вчення Католицької Церкви, вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.</p> <p><i>Завдання:</i> ознайомити студентів з принципами та змістом католицького соціального вчення.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історію зародження і розвитку католицького соціального вчення; – концептуальні підходи і методи аналізу католицького соціального вчення; – специфіки методик аналізу католицького соціального вчення; – робити обґрунтовані висновки щодо католицького соціального вчення, його впливу на суспільний розвиток; – сформулювати сучасне розуміння реалізації католицького соціального вчення в реальних суспільних процесах; <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати на практиці набуті знання щодо католицького соціального вчення; 	

- орієнтуватися в історичній ретроспективі та в документах католицького соціального вчення,
- аналізувати можливості реалізації принципів католицького соціального вчення;
- визначати специфічні риси католицького соціального вчення;
- обґрунтовувати перспективні напрями трансформації католицького соціального вчення
- виявляти інноваційні зміни у розвитку; оцінювати дієвість сучасного механізму забезпечення інноваційності у католицькому соціальному вченні.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

ІК-1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі богослов'я

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати духовні, моральні, культурні, освітні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК-5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК-6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК-9 Здатність працювати в команді

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК)

ФК-1 Здатність критично усвідомлювати історичну, культурну та босоціальну значущість богословських традицій

ФК-3 Здатність визначати взаємодії та взаємозв'язки між богословськими традиціями, оцінювати суспільну і культурну роль богослов'я в історичному та сучасному контекстах

ФК-6 Здатність критично усвідомлювати безперервність процесу богословських студій

ФК-7 Здатність розуміти сукупність методів і проблем в різних галузях богословських досліджень

ФК-9 Здатність застосовувати богословські знання в професійній діяльності та суспільному житті відповідно до віроповчальних та морально-етичних засад і принципів

ФК-13 Здатність проводити консультативну і експертно-аналітичну діяльність в галузі богослов'я

ФК-14 Здатність організовувати представницько-посередницьку діяльність в галузі богослов'я

Програмні результати навчання

ПРН-3 Набути навичок осмислення богословських питань у контексті викликів сучасності

ПРН-8 Розуміти взаємозв'язки богословських традицій та їх роль в історичному і сучасному контексті

ПРН11 Здійснювати професійну і суспільну діяльність відповідно до морально-етичних засад і принципів

ПРН14 Вміти презентувати богословську думку в межах представницької і посередницької діяльності

ПРН16 Приймати ефективні рішення у непередбачуваних робочих контекстах розробляти та реалізовувати проекти у галузі богослов'я, державно-церковних відносин, освіти, організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп

ПРН17 Продемонструвати розуміння «богослов'я» як освітньої, наукової та практичної дисципліни в історичному і сучасному контексті

ПРН18 Застосовувати знання та уявлення про основні етапи становлення і брозвитку християнства у світі та в Україні, богословську думку, беклезіологічні концепції та гуманістичні погляди видатних мислителів та церковних лідерів

ПРН20 Визначати взаємозв'язки між різними богословськими дисциплінами та застосовувати набуті знання і вміння у процесі формулювання способів вирішення богословських питань

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин – 120 год. / 4 кредити ЄКТС
лекції	30
семінарські заняття / практичні /	30
індивідуальна робота	4
самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	041 «Богослов'я»	2	нормативний

Тематика курсу

Тема	Лекції	Семінарські заняття	Індивідуаль на робота	Самостійна робота
Тема 1. Основи католицького соціального вчення	2	-	0,1	3
Тема 2. Місія Католицької Церкви і соціальне вчення	2	2	0,2	3
Тема 3. Джерела і методологія католицького соціального вчення	2	2	0,2	3
Тема 4. Гідність людської особи в контексті католицького соціального вчення	2	2	0,3	3

Тема 5. Соціальна доктрина Католицької Церкви та основи біоетики	2	2	0,2	3
Тема 6. Принципи католицького соціального вчення	2	2	0,2	3
Тема 7. Гендерна теорія і соціальна доктрина Католицької Церкви	2	2	0,2	3
Тема 8. Гідність праці у католицькому соціальному вченні	-	2	0,2	3
Тема 9. Проблеми міграції та католицьке соціальне вчення	-	2	0,2	3
Тема 10. Економічні відносини та проблема старіння у католицькому соціальному вченні.	2	2	0,2	3
Тема 11. Поняття політики у католицькому соціальному вченні	2	-	0,2	3
Тема 12. Міжнародні відносини та католицьке соціальне вчення	2	-	0,2	3
Тема 13. Екологічні проблеми та проблема голоду у католицькому соціальному вченні	2	2	0,2	3
Тема 14. Мир і війна у католицькому соціальному вченні	2	2	0,4	5
Тема 15. Культурний розвиток, комунікації і медіапростір та католицьке соціальне вчення	-	2	0,2	3
Тема 16. Сім'я у католицькому соціальному вченні	2	2	0,4	3
Тема 17. Роль католицького соціального вчення в сучасному світі	2	2	0,2	3
Тема 18. Майбутні напрямки розвитку католицького соціального вчення	2	2	0,2	3
Загальна кількість годин	30	30	4	56

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання з дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості.</p> <p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Приватного закладу вищої освіти «Івано-Франківська академія Івана Золотоустого». Оцінювання результатів навчання відбувається згідно «Положення про освітній процес», розміщеного на сайті академії (http://ifaiz.edu.ua/images/pdf/Pol/Pol-pro-osv-proces.pdf).</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни проводиться у формі заліку. Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою, згідно «Положення про освітній процес», розміщеного на</p>
-----------------------------------	--

	сайті академії (http://ifaiz.edu.ua/images/pdf/Pol/Pol-pro-osv-proces.pdf).
Вимоги до письмової роботи	Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання письмових контрольних робіт в рамках заявленої тематики. Кожне питання оцінюється окремою оцінкою.
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена згідно «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Академії», розміщеного на сайті академії (http://ifaiz.edu.ua/images/pdf/Pol/Pol-pro-syst-ociniuv.pdf).
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усних відповідей на семінарських заняттях; 2) контрольних робіт <p>Виконання цих завдань передбачає якісну пошукову працю, творчий підхід до оформлення студентом тієї чи іншої індивідуальної роботи.</p> <p>Студент допускається до підсумкового контролю за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів.</p> <p>Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента.</p>

7. Політика курсу

Письмові роботи:

Планується виконання студентами письмових контрольних робіт.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положення про виявлення і запобігання академічному плагіату в Академії» розміщеного на сайті Академії:

<http://ifaiz.edu.ua/images/pdf/Polozhennia/Polozhennia-antyplahiat-2019.pdf>

Відвідування занять

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття курсу.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості

лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента.

8. Рекомендована література

Альошина О.А. Соціальна доктрина Католицької Церкви // Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Історичне релігієзнавство». Випуск 8. - С.3-10.

Альошина О. А. Соціальні питання у соціальному вченні Лева XIII // Наукові записки Національного університету «Острозька академія», Серія «Історичне релігієзнавство». Випуск 9. – С.16-23.

Виховання мирян до суспільно-політичного життя. Комісія «Справедливість і Мир» Української Греко-Католицької Церкви. - Львів : Свічадо, 2014. - 100 с.

Довідник з католицького соціального вчення : Путівник для християн у сучасному світі / За редакцією Мартіна Шлага ; пер. з англ. О.Гладкий. - Львів : Свічадо, 2023. - 216 с.

Документи Другого Ватиканського Собору: Конституції, декрети, декларації. – Львів : Свічадо, 1996. – 757 с.

Документи Другого Ватиканського Собору. – Львів : Свічадо, 2014. – 606 с.

Зубкова Ю. Еволюція соціального вчення католицької церкви у 60–70 рр. ХХ ст. та механізм його реалізації / Ю. Зубкова // Український історичний журнал. – 2002. – №6. – С. 61–76.

Компендіум соціальної доктрини Церкви Київ : Кайрос, 2008. - 546 с.

Лев XIII. Regum novarum // Церква і соціальні проблеми. – Львів, 1993. – С. 516–548.

Про соціальні питання. Пастирське послання Митрополита Андрея. – Львів : Свічадо, 2020. – 56 с.

Соціальна доктрина Церкви: збірник статей. – Львів :Свічадо, 1998. – 300 с.

Соціальні документи Церкви: енцикліки, радіозвернення, апостольське послання (1891 – 2015) / перекл з лат., італ, англ. мов. - Львів: Свічадо, 2020, - 616 с.

Хорунжий Г. Ватикан: історія і сучасність. - Львів : Місіонер. 2007. -280 с.

Цихуляк І. М. Гуманітарно-богословська генеза аспектів католицького суспільного навчання в контексті міжконфесійних реалій в Україні // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. Випуск 4 (86). 2016. - С.162-167.

Шеремета О. Виникнення неотомізму: ідеалістичний проект чи пошук підґрунтя для соціального вчення Церкви? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.religion.in.ua/main/history/2442-papa-lev-xiii-renesansakvinata.html>

Шкіль Світлана. Соціальна доктрина РКЦ як довершення витвору західно-християнської соціальної думки // Релігія та Соціум. 2013. №1(9). С. 84-90.

Шумило М.М. Соціальна доктрина Католицької Церкви як першооснова виникнення правового регулювання у сфері соціального захисту в Європі // Часопис Київського університету права, 2020, - №3. - С.353-357.

Яроцький П. Особливості розвитку соціального вчення католицизму. Українське релігієзнавство. 2001. № 20. С. 55-64.

Також можна використовувати інші джерела за бажанням студента.

Викладач _____ доцент О.М. Білоус